

SKLEP SODIŠČA (šesti senat)

z dne 2. decembra 2010*

V zadevi C-334/09,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Verwaltungsgericht Meiningen (Nemčija) z odločbo z dne 12. avgusta 2009, ki je prispela na Sodišče 24. avgusta 2009, v postopku

Frank Scheffler

proti

Landkreis Wartburgkreis,

SODIŠČE (šesti senat),

v sestavi A. Arabadžiev, predsednik senata, A. Rosas (poročevalec), sodnik, in P. Lindh, sodnica,

* Jezik postopka: nemščina.

generalni pravobranilec: Y. Bot,
sodni tajnik: A. Calot Escobar,

po odločitvi Sodišča, da se odloči z obrazloženim sklepom v skladu s členom 104(3),
prvi pododstavek, Poslovnika,

po opredelitvi generalnega pravobranilca

sprejema naslednji

Sklep

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive Sveta 91/439/EGS z dne 29. julija 1991 o vozniških dovoljenjih (UL L 237, str. 1), kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2006/103/ES z dne 20. novembra 2006 (UL L 363, str. 344, v nadaljevanju: Direktiva 91/439).

- 2 Ta predlog je bil vložen v sporu med F. Schefflerjem, nemškim državljanom in imetnikom vozniškega dovoljenja kategorije B, izdanega na Poljskem, in Landkreis Wartburgkreis (v nadaljevanju: Landkreis) v zvezi z odločbo Landkreis, s katero je bila F. Schefflerju zavrnjena pravica do uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Zvezne republike Nemčije.

Pravni okvir

Ureditev Unije

- 3 V prvi uvodni izjavi Direktive 91/439, s katero je bila od 1. julija 1996 razveljavljena Prva direktiva Sveta 80/1263/EGS z dne 4. decembra 1980 o uvedbi voznškega dovoljenja Skupnosti (UL L 375, str. 1), je navedeno:

„[...] za namene skupne prometne politike in kot prispevek za izboljšanje varnosti v cestnem prometu, kot tudi za olajšanje gibanja oseb, ki se nastanijo v drugi državi članici, kot pa so opravile vozniški izpit, [je] zaželeno, da bi obstajal vzorec nacionalnega voznškega dovoljenja Skupnosti, ki bi bil v državah članicah vzajemno priznan brez kakršnekoli obveznosti zamenjave voznških dovoljenj“.

- 4 V četrti uvodni izjavi je navedeno:

„[...] zaradi prometne varnosti [je] treba določiti minimalne zahteve za izdajo voznškega dovoljenja“.

5 V zadnji uvodni izjavi Direktive 91/439 je navedeno:

„[...] zaradi razlogov, povezanih s prometno varnostjo in cestnim prometom, [je] potrebno, da lahko države članice za vse imetnike dovoljenj, ki so na njihovem ozemlju pridobili običajno prebivališče, uporabljajo svoje državne predpise o odvzemu, začasnem odvzemu in preklicu voznških dovoljenj“.

6 V členu 1 te direktive je določeno:

„1. Države članice uvedejo nacionalno voznško dovoljenje, ki temelji na vzorcu Skupnosti, opisanem v Prilogi I ali Prilogi Ia, v skladu z določbami te direktive. [...]

2. Vozniška dovoljenja, ki jih izdajo države članice, se vzajemno priznavajo.

3. Če pridobi imetnik veljavnega nacionalnega voznškega dovoljenja običajno prebivališče v državi članici, ki ni tista, ki je izdala voznško dovoljenje, lahko država članica gostiteljica za imetnika dovoljenja uporablja svoje nacionalne predpise o času veljavnosti dovoljenj, zdravniških pregledih in davčnih ureditvah in lahko v voznško dovoljenje vnese vse podatke, ki so nujno potrebni za vodenje.“

7 Člen 7(1) navedene direktive določa:

„Vozniška dovoljenja se poleg tega izdajajo samo tistim kandidatom:

- (a) ki so opravili preizkus spretnosti in vedenja v prometu in teoretični preizkus ter izpolnjujejo zdravniške standarde v skladu z določbami iz Prilog II in III;
- (b) ki imajo običajno prebivališče na ozemlju države članice, ki izda dovoljenje, ali ki lahko predložijo dokazilo, da na ozemlju države članice študirajo že najmanj šest mesecev.“

8 Člen 7(5) Direktive 91/439 določa:

„Nihče ne more imeti vozniškega dovoljenja več kot ene države članice.“

9 Člen 8(2) in (4), prvi pododstavek, te direktive določa:

„2. Ob upoštevanju načela teritorialnosti kazenskega in policijskega prava lahko država članica, v kateri ima imetnik vozniškega dovoljenja druge države članice običajno prebivališče, uporabi svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje in, če je potrebno, v ta namen zamenja dovoljenje.

[...]

4. Država članica lahko zavrne priznanje kakršnegakoli vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, osebi, za katero na njenem ozemlju velja eden izmed ukrepov, omenjenih v odstavku 2.“

10 Člen 9, prvi odstavek, navedene direktive določa, da je treba kot „običajno prebivališče“ razumeti „kraj, kjer oseba običajno živi, to je najmanj 185 dni v koledarskem letu, zaradi osebnih in poklicnih vezi ali, v primeru osebe brez poklicnih vezi, zaradi osebnih vezi, ki kažejo tesno povezavo med to osebo in krajem, kjer živi“.

11 Člen 12(3) Direktive 91/439 določa:

„Države članice si pri izvajanju te direktive pomagajo in, če je potrebno, izmenjujejo informacije o dovoljenjih, ki so jih registrirale.“

Nacionalna ureditev

12 Upoštevna nacionalna predpisa sta uredba o dostopu oseb do cestnega prometa (uredba o vozniškem dovoljenju) (Verordnung über die Zulassung von Personen zum Straßenverkehr (Fahrerlaubnis-Verordnung)) z dne 18. avgusta 1998 (BGBl. 1998 I, str. 2214) v različici, ki izhaja iz uredbe z dne 14. junija 2006 (BGBl. 2006 I, str. 1329, v nadaljevanju: FeV), in zakon o cestnem prometu (Straßenverkehrsgesetz) v različici, ki se uporablja v sporu o glavni stvari (BGBl. 2006 I, str. 1958, v nadaljevanju: StVG).

Predpisi o priznavanju voznških dovoljenj, izdanih v drugih državah članicah

- 13 V zvezi s priznavanjem voznških dovoljenj, izdanih v drugih državah članicah, člen 28(1), (4) in (5) FeV določa:

„(1) Imetnikom veljavnega voznškega dovoljenja [Evropske unije] ali [Evropskega gospodarskega prostora (EGP)], ki imajo običajno prebivališče v smislu člena 7(1) ali (2) v Nemčiji, je v tej državi dovoljena – s pridržkom omejitve iz odstavkov od 2 do 4 – vožnja motornih vozil v okviru pravic, ki jih imajo. Pogoji tujih voznških dovoljenj se spoštujejo tudi v Nemčiji. Če ni določeno drugače, se za ta voznška dovoljenja uporabljajo določbe te uredbe.

[...]

- (4) Pravica iz odstavka 1 ne velja za imetnike voznškega dovoljenja [Unije] ali EGP,

[...]

3. ki jim je sodišče v Nemčiji izdalo ukrep začasnega ali dokončnega odvzema voznškega dovoljenja ali jim je upravni organ izdal takoj izvršljivi ali pravnomočni ukrep odvzema, ki jim je bilo voznško dovoljenje zavrnjeno z pravnomočno

odločbo ali ki jim vozniško dovoljenje ni bilo odvzeto zgolj zato, ker so se mu medtem odrekli,

[...]

(5) Pravica uporabe vozniškega dovoljenja [Unije] ali EGP v Nemčiji po izdaji ene od odločb iz odstavka 4, točki 3 in 4, se dodeli na prošnjo, če ni več razlogov, ki so upravičevali odvzem ali prepoved uveljavljanja pravice do vožnje. [...]"

Določbe o odvzemu pravice do uporabe vozniškega dovoljenja

¹⁴ Člen 3(1) in (2) StVG določa:

„1. Če se izkaže, da oseba ni sposobna za vožnjo, ji mora organ, pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja, to odvzeti. V primeru tujih vozniških dovoljenj pomeni odvzem, tudi če se izvrši po drugih predpisih, izgubo pravice do uporabe vozniškega dovoljenja na ozemlju Nemčije. [...]"

2. Pravica do vožnje ugasne z odvzemom vozniškega dovoljenja. Če je bilo vozniško dovoljenje izdano v tujini, odvzem povzroči ugasnitev pravice do vožnje na nacionalnem ozemlju. [...]"

¹⁵ V skladu s členom 46(1) FeV, s katerim se izvaja člen 3 StVG, mora organ, pristojen za izdajo vozniškega dovoljenja, odreči pravico do vožnje, če se izkaže, da imetnik dovoljenja ni sposoben za vožnjo motornih vozil. Člen 46(5) določa, da „če je bilo vozniško

dovoljenje izdano v tujini, odvzem povzroči ugasnitev pravice do vožnje motornih vozil na nacionalnem ozemlju“.

Določbe o sposobnosti za vožnjo

16 Glede sposobnosti za vožnjo člen 11 FeV z naslovom „Sposobnost“ določa:

„(1) Osebe, ki želijo pridobiti voziško dovoljenje, morajo izpolnjevati za to potrebne pogoje o psihofizičnih sposobnostih. Ti niso izpolnjeni zlasti ob obstoju bolezni ali motenj iz Priloge 4 ali Priloge 5, zaradi česar je izključena sposobnost [za vožnjo motornih vozil] ali pogojna sposobnost [zanjo]. [...]

(2) Če obstajajo dejstva, ki utemeljujejo dvome o psihofizičnih sposobnostih prosilca za voziško dovoljenje, lahko organi, pristojni za voziška dovoljenja, da bi odločili o izdaji ali podalšanju voziškega dovoljenja ali odredili omejitve ali pogoje, od zadevne osebe zahtevajo predložitev zdravniškega spričevala. [...]

(3) Predložitev poročila uradno priznanega centra za nadzor sposobnosti za vožnjo (zdravniško-psihološko spričevalo), da bi se za namene iz odstavka 2 odpravili dvomi o sposobnosti za vožnjo, se lahko odredi [zlasti]

[...]

4. v primeru hudih ali ponavljajočih se kršitev cestnoprometnih predpisov ali v primeru kaznivih dejanj v zvezi s cestnim prometom ali sposobnostjo za vožnjo [...]

ali

5. v primeru ponovne izdaje vozniškega dovoljenja,

[...]

(b) kadar je bilo vozniško dovoljenje odvzeto iz razlogov, navedenih v točki 4.

[...]

(8) Če zadevna oseba zavrne pregled ali če v določenem roku organu, pristojnemu za vozniška dovoljenja, ne predloži spričevala, ki ga je zahteval, pristojni organ lahko sprejme odločitev o nesposobnosti zadevne osebe. [...]"

¹⁷ Člen 13 FeV z naslovom „Sposobnost v primeru težav z alkoholom“ določa, da lahko pristojni organi v določenih okoliščinah odredijo predložitev zdravniško-psihološkega spričevala, da bi odločili o izdaji ali podaljšanju vozniškega dovoljenja ali odredili omejitve ali pogoje glede pravice do vožnje. Tako je zlasti v primeru, kadar po mnenju

zdravnika ali glede na določena dejstva obstajajo znaki zlorabe alkohola ali kadar je bilo na področju cestnega prometa storjenih več kršitev pod vplivom alkohola.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 18 F. Scheffler je bil večkrat vpisan v centralni prometni register zaradi različnih kaznivih dejanj, med katerimi je vožnja brez vozniškega dovoljenja pod vplivom alkohola 11. marca 2000 s koncentracijo alkohola v krvi 1,94 ‰.
- 19 Ker je F. Scheffler zaradi teh kršitev dosegel najvišjo mejo 18 točk, ki velja za vsako vozniško dovoljenje v Nemčiji, se je 29. februarja 2000 odpovedal nemškemu voznškemu dovoljenju, ki je bilo izdano 28. februarja 1986.
- 20 F. Scheffler je 5. avgusta 2004 vložil zahtevek za izdajo novega vozniškega dovoljenja, ki je bil zavrjen s sklepom z dne 17. februarja 2005, ker ni upošteval zahteve Landkreis, naj predloži zdravniško-psihološko spričevalo o sposobnosti za vožnjo.
- 21 F. Scheffler je 15. oktobra 2004 pridobil poljsko vozniško dovoljenje, v katerem je navedeno prebivališče na Poljskem. Njegov potni list vsebuje potrdilo o prebivališču na poljskem ozemlju za obdobje šestih mesecev.

- 22 Landkreis je izvedel za izdajo poljskega vozniškega dovoljenja F. Schefflerju med kontrolo prometa marca 2006.
- 23 F. Scheffler je 13. aprila 2006 od Landkreis zahteval priznanje pravice do uporabe poljskega vozniškega dovoljenja na nemškem ozemlju. Spričevalo o sposobnosti za vožnjo, ki ga je podjetje TÜV Thüringen eV izdalo 1. novembra 2004 in je temeljilo na strokovnem pregledu, opravljenem 18. oktobra 2004, je predložil 26. aprila 2006.
- 24 Glede na navedbe predložitvenega sodišča je to spričevalo vsebovalo negativno mnenje o sposobnosti F. Schefflerja za vožnjo zaradi preteklih kršitev v zvezi z vožnjo pod vplivom alkohola, ki je bilo v glavnem utemeljeno s tem, da je bilo s koncentracijo alkohola v krvi 1,94 ‰, ugotovljeno 11. marca 2000, dokazano prekomerno uživanje alkohola in da se F. Scheffler ni odpovedal svojim navadam glede uživanja alkohola.
- 25 Landkreis je z dopisom z dne 23. maja 2006 F. Schefflerju naložil, naj najpozneje do 1. avgusta 2006 predloži novo spričevalo zaradi preverjanja njegove sposobnosti za vožnjo.
- 26 Poljski organ, pristojen za cestni promet, ki je F. Schefflerju 15. oktobra 2004 izdal vozniško dovoljenje, je z dopisom z dne 3. avgusta 2006 sporočil, da je ta potem, ko je bil poučen o morebitnih kazenskih sankcijah, ki so lahko izrečene, izjavil, da mu v Nemčiji vozniško dovoljenje ni bilo odvzeto, prav tako pa mu ni bila odvzeta pravica do vožnje.

- 27 Landkreis je z dopisoma z dne 24. aprila in 30. maja 2007 ponovil zahtevo z dne 23. maja 2006, naj F. Scheffler predloži spričevalo o sposobnosti za vožnjo. Menil je, da so se zaradi spričevala z dne 18. oktobra 2004 pojavila nova dejstva po izdaji poljskega vozniškega dovoljenja 15. oktobra 2004, ki lahko upravičijo dvom o sposobnosti zadevne osebe za vožnjo. Poleg tega se je F. Schefflerju očitalo, da je poljskemu organu dal neresnične izjave.
- 28 Ker je F. Scheffler zavrnil predložitev novega spričevala o sposobnosti za vožnjo, mu je Landkreis z odločbo z dne 15. avgusta 2007 (v nadaljevanju: odločba o odvzemu) odvzel pravico do uporabe poljskega vozniškega dovoljenja na nemškem ozemlju, odredil takojšnjo izvršitev te točke odločbe in zavrnil zahtevo za priznanje te pravice.
- 29 Ta odločba je bila v bistvu utemeljena s tem, da je vožnja F. Schefflerja pod vplivom alkohola 11. marca 2000 s koncentracijo alkohola v krvi 1,94 ‰ povzročila dvome o njegovi sposobnosti za vožnjo, ki niso bili odpravljeni s predložitvijo spričevala. Upoštevati naj bi bilo treba, da je organ izvedel za spričevalo z dne 18. oktobra 2004 šele aprila 2006 in da je F. Scheffler pristojnemu poljskemu organu ta dejstva zamolčal. Nesposobnost za vožnjo naj bi bila ugotovljena že na podlagi spričevala z dne 18. oktobra 2004. Landkreis v isti odločbi ugotavlja, da je treba v javnem interesu odrediti njeno takojšnjo izvršitev, saj naj bi obstajala nevarnost, da bo znova ugotovljeno, da F. Scheffler vozi pod vplivom alkohola.
- 30 F. Scheffler je 26. avgusta 2007 zoper odločbo o odvzemu, ki mu je bila vročena 17. avgusta 2007, vložil ugovor pri Thüringer Landesverwaltungsamt. Hkrati je pri Verwaltungsgericht Meiningen (upravno sodišče v Meiningenu) vložil predlog za odlog izvršitve.

- 31 Thüringer Landesverwaltungsamt je z odločbo z dne 13. decembra 2007 zavrnil ugovor, ki ga je F. Scheffler vložil zoper odločbo o odvzemu. F. Scheffler je 1. februarja 2008 pri Verwaltungsgericht Meiningen vložil ničnostno tožbo zoper to zavrnilno odločbo. Predlagal je razveljavitev odločbe o odvzemu v različici, ki izhaja iz odločbe v zvezi z ugovorom, izdane 13. decembra 2007.
- 32 Vprašanje za predhodno odločanje je postavljeno v okviru te ničnostne tožbe.

Predlog za izdajo začasne odredbe

- 33 Predlog za odlog izvršitve odločbe o odvzemu je bil zavrtnjen s sklepom Verwaltungsgericht Meiningen z dne 1. oktobra 2007. To sodišče je s sklepom z dne 21. novembra 2008 zavrnilo tudi predlog, ki ga je F. Scheffler vložil za spremembo sklepa z dne 1. oktobra 2007 in ponovno vzpostavitev odločilnega učinka svoje tožbe.
- 34 F. Scheffler je 15. decembra 2008 vložil pritožbo zoper sklep z dne 21. novembra 2008 pri Thüringer Oberverwaltungsgericht (višje upravno sodišče v Turingiji) in trdil, da je novejša sodna praksa Sodišča, in sicer sodbi z dne 26. junija 2008 v združenih zadevah Wiedemann in Funk (C-329/06 in C-343/06, ZOdl., str. I-4635) in v združenih zadevah Zerche in drugi (od C-334/06 do C-336/06, ZOdl., str. I-4691), privedla do spremembe prava, ki se uporablja za to zadevo. F. Scheffler je menil, da ker je ob izdaji poljskega vozniškega dovoljenja izpolnjeval pogoj o prebivališču, Landkreis ni imel pravice preverjati njegove sposobnosti za vožnjo. Dodal je, da spričevalo o njegovi sposobnosti za vožnjo ne pomeni ravnanja po navedeni izdaji, ki se lahko upošteva na

podlagi prava Unije, in da se to spričevalo sklicuje na ravnanje, ki je bilo s kronološkega vidika storjeno pred datumom pridobitve poljskega voznškega dovoljenja.

- 35 Thüringer Oberverwaltungsgericht je s sklepom z dne 26. marca 2009 nazadnje ugodilo predlogu za odložilni učinek tožbe zoper odločbo o odvzemu.
- 36 Thüringer Oberverwaltungsgericht v sklepu meni, da spričevalo z dne 1. novembra 2004 ne more biti element, ki lahko *a posteriori* državo članico gostiteljico oprosti obveznosti priznanja. Po mnenju tega sodišča je Sodišče v sklepu z dne 6. aprila 2006 v zadevi Halbritter (C-227/05) jasno navedlo, da so sedanje ugotovitve o sposobnosti za vožnjo, ki temeljijo na dogodkih pred izdajo voznškega dovoljenja, v nasprotju s pravom Unije, saj je treba dejstvo, da ima nekdo voznško dovoljenje, ki ga je izdala država članica, šteti za dokaz, da je imetnik tega dovoljenja na dan izdaje tega dovoljenja izpolnjeval pogoje za izdajo, določene v Direktivi 91/439, vključno s sposobnostjo za vožnjo. Drugače bi bilo le, če bi se spričevalo o sposobnosti za vožnjo sklicevalo na „ravnanje“ zadevne osebe po izdaji voznškega dovoljenja v drugi državi članici (zgoraj navedeni sklep Halbritter, točka 38). Iz tega besedila naj bi jasno izhajalo, da ne gre za predložitev spričevala kot takega, temveč za to, da zadevna oseba krši cestnoprometne predpise.

Tožba zoper odločbo o odvzemu

- 37 Verwaltungsgericht Meiningen v predložitveni odločbi najprej ugotavlja, da je Sodišče dopustilo izjeme od načela brezpogojnega vzajemnega priznavanja voznških dovoljenj na podlagi Direktive 91/439 le v določenih primerih.

- 38 Izjema bi bila tako dopuščena, če bi bilo na podlagi zaznamkov v vozniškem dovoljenju ali drugih nespornih informacij države članice izdajateljice dokazano, da imetnik tega dovoljenja, ki mu je bilo na ozemlju prve države članice odvzeto prejšnje dovoljenje, v času, ko je bilo izdano novo dovoljenje, ni imel običajnega prebivališča na ozemlju države članice izdajateljice (zgoraj navedena sodba Zerche in drugi, točka 70).
- 39 Po mnenju predložitvenega sodišča v tej zadevi ni tako. Prebivališče F. Schefflerja na Poljskem je vpisano v njegovo poljsko vozniško dovoljenje, obstajala pa naj ne bi nobena nesporna informacija iz države članice izdajateljice, ki bi izpodbijala dejstvo, da je zadevna oseba na datum izdaje tega dovoljenja imela prebivališče na Poljskem.
- 40 Poleg tega je lahko država članica običajnega prebivališča oproščena obveznosti vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj in lahko izvaja pravico, ki ji je priznana na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439, da za imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, uporabi nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje le zaradi ravnanja zadevne osebe po pridobitvi tega dovoljenja (zgoraj navedeni sklep Halbritter, točka 38, in zgoraj navedena sodba Zerche in drugi, točka 56) ali zaradi „okoliščin“, ki bi nastale po pridobitvi navedenega dovoljenja (zgoraj navedeni sklep Halbritter, točka 38).
- 41 Po mnenju predložitvenega sodišča sodna praksa, navedena v prejšnji točki, pomeni, da lahko države članice v vsakem primeru na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439

uporabljajo nacionalne predpise o preverjanju sposobnosti za vožnjo in odvzemu vozniškega dovoljenja za voznike, za katere se po pridobitvi vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, na nacionalnem ozemlju znova ugotovi, da vozijo pod vplivom alkohola, ali ki vzbujajo dvom o sposobnosti za vožnjo.

- 42 Predložitveno sodišče opozarja, da čeprav o „ravnanju“, s katerim je mogoče utemeljiti uporabo omejitve, začasnega odvzema, odvzema ali preklica v smislu člena 8(2) Direktive 91/439 v zvezi z vozniškim dovoljenjem, izdanim v drugi državi članici, ni nobenega dvoma takrat, ko je imetnik takega dovoljenja po njegovi izdaji znova izvršil dejanje ali opustitev v cestnem prometu, ki dopušča sklepanje, da ni sposoben za vožnjo, pa v zadevi v glavni stvari F. Scheffler po 15. oktobru 2004 ni storil nobene kršitve cestnoprometnih predpisov, ki bi lahko pomenila tako „ravnanje“, ki bi se morda lahko upoštevalo na podlagi prava Unije. Obstajalo naj bi le spričevalo o sposobnosti za vožnjo z dne 1. novembra 2004, izdano na podlagi strokovnega pregleda, opravljenega 18. oktobra 2004.
- 43 Predložitvenemu sodišču iz sodne prakse Sodišča, zlasti iz zgoraj navedenega sklepa Halbritter, ne uspe ugotoviti, ali po izdaji vozniškega dovoljenja v drugi državi članici zgolj to, da zadevna oseba ne izpolnjuje zahtev iz cestnoprometnih predpisov, državi članici običajnega prebivališča daje pravico do sprejetja ukrepov zoper imetnika navedenega dovoljenja na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439.
- 44 Navedeno sodišče meni, da ni izključeno, da se lahko spričevalo, predloženo v tej zadevi, šteje za nov element, ki daje državi članici običajnega prebivališča pravico do sprejetja ukrepov na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 zoper imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici. To spričevalo seveda vsebuje elemente

o preteklih dejstvih, vendar vsebuje tudi prognozo sposobnosti F. Schefflerja za vožnjo, ki je bila dana po izdaji poljskega vozniškega dovoljenja in temelji na strokovnem pregledu, opravljenem po tem datumu.

- 45 V teh okoliščinah je Verwaltungsgericht Meiningen prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali sme država članica v skladu s členoma 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive 91/439[...] izvajati svoje pooblastilo na podlagi člena 8(2) te direktive – to je uporabiti svoje nacionalne predpise o omejitvi, začasem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje za imetnika vozniškega dovoljenja druge države članice – v zvezi s spričevalom o sposobnosti za vožnjo, ki ga je predložil imetnik vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica, če je bilo spričevalo izdano po izdaji navedenega vozniškega dovoljenja in poleg tega temelji na strokovnem pregledu, ki je bil izveden po izdaji vozniškega dovoljenja, se pa nanaša na okoliščine iz obdobja pred njegovo izdajo?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 46 Na podlagi člena 104(3), prvi pododstavek, Poslovnika lahko Sodišče po opredelitvi generalnega pravobranilca – če je mogoče iz sodne prakse jasno sklepati, kakšen bo odgovor na zastavljeno vprašanje za predhodno odločanje – kadar koli odloči z obrazloženim sklepom, v katerem navede ustrezno sodno prakso.

47 To določbo je treba uporabiti v tej zadevi.

Uvodne ugotovitve

48 Prvič, treba je opozoriti, da je Sodišče že moralo preučiti določbe FeV v povezavi s členoma 1(2) in 8(2) Direktive 91/439 v zgoraj navedenem sklepu Halbritter in sklepu z dne 28. septembra 2006 v zadevi Kremer (C-340/05); v zgoraj navedenih sodbah Wiedemann in Funk ter Zerche in drugi; v sodbah z dne 20. novembra 2008 v zadevi Weber (C-1/07, ZOdl., str. I-8571) in z dne 19. februarja 2009 v zadevi Schwarz (C-321/07, ZOdl., str. I-1113) ter tudi v sklepu z dne 9. julija 2009 v zadevi Wierer (C-445/08).

49 Iz prve uvodne izjave Direktive 91/439 je razvidno, da je bilo v členu 1(2) te direktive določeno splošno načelo vzajemnega priznavanja voznških dovoljenj, ki so jih izdale države članice, postavljeno zlasti zato, da bi se olajšalo gibanje oseb, ki se nastanijo v drugi državi članici kot tisti, v kateri so opravile voznški izpit (glej zgoraj navedeno sodbo Schwarz, točka 74 in tam navedena sodna praksa).

50 V skladu z ustaljeno sodno prakso navedeni člen 1(2) določa vzajemno priznavanje voznških dovoljenj, ki so jih izdale države članice, brez kakršne koli formalnosti. Ta določba nalaga državam članicam jasno in natančno obveznost, ki ne dopušča nobene proste presoje glede ukrepov, ki jih je treba sprejeti za uskladitev z njo (zgoraj navedena sodba Schwarz, točka 75 in tam navedena sodna praksa).

- 51 Sodišče je iz tega sklepalo, da mora država članica izdajateljica preveriti, ali so izpolnjene minimalne zahteve prava Unije, zlasti v zvezi s prebivališčem in sposobnostjo za vožnjo, in ali je torej izdaja vozniškega dovoljenja – po potrebi novega – upravičena (zgoraj navedeni sodbi Wiedemann in Funk, točka 52, ter Zerche in drugi, točka 49).
- 52 Kadar so torej organi države članice izdali vozniško dovoljenje v skladu s členom 1(1) Direktive 91/439, druge države članice nimajo pravice preveriti, ali so bili izpolnjeni pogoji za izdajo, ki jih določa ta direktiva. Dejstvo, da ima nekdo vozniško dovoljenje, ki ga je izdala druga država članica, je treba šteti za dokaz, da je imetnik tega dovoljenja na dan, ko mu je bilo izdano, izpolnjeval navedene pogoje (zgoraj navedeni sodbi Wiedemann in Funk, točka 53, ter Zerche in drugi, točka 50), skupaj s sposobnostjo za vožnjo.
- 53 Vprašanje, ki ga je postavilo predložitveno sodišče, je treba preučiti z vidika teh ugotovitev.
- 54 Predložitveno sodišče s tem vprašanjem v bistvu sprašuje, ali povezane določbe členov 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive 91/439 nasprotujejo temu, da država članica pri izvajanju svojega pooblastila na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 – to je uporabiti nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje za imetnika tega vozniškega dovoljenja – na svojem ozemlju zavrne priznanje pravice do vožnje, ki izhaja iz veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, zaradi spričevala o sposobnosti za vožnjo, ki ga je predložil imetnik vozniškega dovoljenja, kadar se – čeprav je bilo spričevalo izdano po datumu izdaje navedenega dovoljenja in na podlagi strokovnega pregleda zadevne osebe, opravljenega po tem datumu – nanaša predvsem na okoliščine, ki so nastale v obdobju pred navedenim datumom.

Stališča, predložena Sodišču

- 55 F. Scheffler trdi, da spričevalo o sposobnosti za vožnjo načeloma ne more pomeniti ravnanja po izdaji vozniškega dovoljenja v drugi državi članici, s katerim se lahko utemelji uporaba nacionalnih predpisov o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje v smislu sodne prakse Sodišča. Le kršitve cestnoprometnih predpisov, storjene po izdaji tega dovoljenja, bi lahko pomenile tako ravnanje.
- 56 Nasprotno pa Evropska komisija trdi, da pojem okoliščin ali ravnanja, ki je nastalo po izdaji dovoljenja, ne vključuje nujno le kršitev cestnoprometnih predpisov. Po njenem mnenju ni izključeno, da lahko spričevalo o sposobnosti za vožnjo državi članici omogoči, da na svojem ozemlju zavrne pravico do uporabe dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, vendar pod pogojem, da se to spričevalo, izdano po izdaji dovoljenja v drugi državi članici, vsaj delno nanaša na ravnanje voznika po tej izdaji dovoljenja in izraža nevarnost, ki je dokaz nesposobnosti zadevne osebe za vožnjo na javnih cestah.

Odgovor Sodišča

- 57 Prvič, treba je opozoriti, da se vprašanje za predhodno odločanje ne nanaša na veljavnost vozniškega dovoljenja, ki je bilo 15. oktobra 2004 izdano tožeči stranki v postopku v glavni stvari, z vidika člena 7(1) Direktive 91/439. Iz predložitvene odločbe namreč izhaja, da je bilo po mnenju Verwaltungsgericht Meiningen vozniško dovoljenje izdano na Poljskem ob upoštevanju pogojev iz Direktive 91/439 in da želi to

sodišče s tem vprašanjem izvedeti le, ali lahko država članica za imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, uporabi nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje na podlagi spričevala o sposobnosti za vožnjo, če je bilo to spričevalo izdano po izdaji navedenega dovoljenja, vendar se nanaša na dejstva, ki so se zgodila izključno pred tem datumom.

- 58 Drugič, treba je opozoriti, da je moralo Sodišče v sodni praksi v zvezi z Direktivo 91/439 večkrat odločiti o pravnih posledicah načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj, izdanih v državah članicah, in tako na podlagi različnih dejstev pojasniti pravice in obveznosti države članice izdajateljice in države članice gostiteljice v zvezi s preverjanji sposobnosti za vožnjo in prebivališča imetnika dovoljenja.
- 59 Tako iz sodne prakse, navedene v točki 48 tega sklepa, izhaja, da je treba člene 1(2), 7(1) ter 8(2) in (4) Direktive 91/439 razlagati tako, da ne nasprotujejo v vseh primerih temu, da država članica na svojem ozemlju zavrne priznanje pravice do vožnje, ki izhaja iz vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici (zgoraj navedeni sklep *Wierer*, točka 50).
- 60 Predvsem zaradi varnosti v cestnem prometu – kot izhaja iz zadnje uvodne izjave Direktive 91/439 – člen 8(2) in (4) te direktive državam članicam omogoča, da v nekaterih okoliščinah uporabijo svoje nacionalne določbe glede omejitve, začasnega odvzema, odvzema ali preklica vozniških dovoljenj imetnikom, ki imajo običajno prebivališče na njihovem ozemlju (zgoraj navedena sodba *Zerche* in drugi, točka 55).

- 61 Vendar je Sodišče večkrat opozorilo, da je to pravico, ki izhaja iz člena 8(2) Direktive 91/439, mogoče izvrševati zgolj zaradi vedenja zadevne osebe po pridobitvi vozniškega dovoljenja, ki ga je izdala druga država članica (glej zgoraj navedena sklepa Halbritter, točka 38, in Kremer, točka 35; glej tudi zgoraj navedeni sodbi Zerche in drugi, točka 56, in Weber, točka 34), ne pa zaradi okoliščin, ki so nastale v obdobju pred izdajo navedenega dovoljenja.
- 62 Kar zadeva člen 8(4), prvi pododstavek, navedene direktive, ki državi članici dovoljuje, da zavrne priznanje veljavnosti vozniškega dovoljenja, ki ga je v drugi državi članici pridobila oseba, ki ji je bilo dovoljenje na ozemlju prve države članice omejeno, začasno odvzeto, odvzeto ali preklicano, je treba opozoriti, da ta določba pomeni izjemo od splošnega načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj in jo je zato treba razlagati strogo (glej v tem smislu zgoraj navedeno sodbo Schwarz, točka 84 in navedena sodna praksa).
- 63 Izjem od obveznosti priznanja vozniških dovoljenj, izdanih v državah članicah, brez formalnosti, ki to načelo usklajujejo z načelom varnosti v cestnem prometu, namreč ni mogoče razumeti široko, ne da bi izničili bistvo načela vzajemnega priznavanja vozniških dovoljenj, izdanih v državah članicah v skladu z Direktivo 91/439 (glej v tem smislu zgoraj navedeni sklep Wierer, točka 52).
- 64 Sodišče je pogoje, pod katerimi se lahko izvaja pravica držav članic, da na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 imetniku vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, ki pa ima običajno prebivališče na njihovem ozemlju, zavrnejo pravico do uporabe tega dovoljenja, preučilo predvsem v okviru zgoraj navedenih sklepov Halbritter in Kremer.

- 65 Zadeva, v kateri je bil izdan zgoraj navedeni sklep Halbritter, se je nanašala na osebo, ki je – potem ko ji je bilo v Nemčiji vozniško dovoljenje odvzeto in ji je bil izrečen ukrep prepovedi pridobitve novega dovoljenja za določeno obdobje – pridobila vozniško dovoljenje v Avstriji, ko se je to obdobje prepovedi izteklo. Nemški organi so zavrnilo zahtevo za prepis avstrijskega dovoljenja v nemško, ki so jo razlagali kot zahtevo za pridobitev pravice do uporabe avstrijskega vozniškega dovoljenja na nemškem ozemlju. Menili so, da avstrijskega dovoljenja ni mogoče priznati na ozemlju Zvezne republike Nemčije, ker je bilo D. Halbritterju v tej državi članici vozniško dovoljenje odvzeto, in da je dvom o sposobnosti za vožnjo, ki je obstajal od tega odvzema, mogoče odpraviti le s pozitivnim zdravniško-psihološkim spričevalom, izdanim v skladu s standardi, veljavnimi v Nemčiji. Spričevalo, izdano v Avstriji pred izdajo avstrijskega dovoljenja, se ni štelo za enakovredno spričevalu, skladnemu z nacionalnimi standardi.
- 66 Sodišče je v točki 37 navedenega sklepa menilo, da kadar imetnik veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v državi članici po izteku obdobja prepovedi pridobitve novega dovoljenja, ki mu je bilo izrečeno v drugi državi članici, prebiva v tej drugi državi članici, ta država ne more zahtevati novega preverjanja sposobnosti zadevne osebe za vožnjo, čeprav se tak strokovni pregled zahteva v nacionalnih predpisih zaradi okoliščin, ki so privedle do odvzema prejšnjega dovoljenja, ker so te okoliščine nastale pred izdajo novega dovoljenja.
- 67 Sodišče je v točki 38 zgoraj navedenega sklepa Halbritter rabsodilo, da Zvezna republika Nemčija možnost, da na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 za imetnika dovoljenja – izdanega v drugi državi članici, v tem primeru v Republiki Avstriji – ki ima običajno prebivališče v Nemčiji, uporabi nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje, lahko izvaja le zaradi ravnanja zadevne osebe po pridobitvi vozniškega dovoljenja v drugi državi članici. Vendar je

v tem primeru predložitveno sodišče navedlo, da noben element ne more vzbuditi dvoma o sposobnosti D. Halbritterja za vožnjo na podlagi okoliščin, ki so nastale po pridobitvi avstrijskega vozniškega dovoljenja.

- ⁶⁸ Zadeva, v kateri je bil izdan zgoraj navedeni sklep Kremer, pa se je nanašala na nemškega državljana s prebivališčem v Nemčiji, ki mu je bilo nemško vozniško dovoljenje odvzeto po ponavljajočih se kršitvah cestnoprometnih predpisov. S. Kremer je pridobil novo dovoljenje v Belgiji, čeprav zoper njega ni veljala nobena prepoved glede tega, da zaprosi za pravico do vožnje. S. Kremerju je bila nato v Nemčiji izrečena kazen za vožnjo brez vozniškega dovoljenja, belgijsko dovoljenje pa mu je bilo odvzeto, saj so nemški organi menili, da od odvzema nemškega dovoljenja nima več pravice do vožnje na nemškem ozemlju, in so zavrnilo priznanje veljavnosti dovoljenja, pozneje izdanega v Belgiji, dokler S. Kremer ne bo izpolnjeval pogojev iz nemških predpisov za pridobitev novega dovoljenja po odvzemu prejšnjega.
- ⁶⁹ V zadevi Kremer je bilo Sodišču postavljeno vprašanje, ali člena 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive 91/439 nasprotujeta temu, da država članica na svojem ozemlju ne priznava pravice do vožnje, ki temelji na vozniškem dovoljenju, ki ga je izdala druga država članica, in da zato veljavnost tega dovoljenja, ki je bilo imetniku na ozemlju prve države članice odvzeto brez začasne prepovedi pridobitve novega, ni podvržena pogojem, ki jih za izdajo novega dovoljenja po odvzemu prejšnjega dovoljenja zahtevajo predpisi te prve države, kar obsega tudi preizkus sposobnosti za vožnjo, s katerim se potrdi, da razlogi za omenjeni odvzem ne obstajajo več.

- 70 Sodišče je enako kot v zgoraj navedenem sklepu Halbritter razsodilo, da država članica od imetnika veljavnega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, ne more zahtevati, da izpolnjuje pogoje, določene v njenem nacionalnem pravu za pridobitev novega vozniškega dovoljenja po odvzemu prejšnjega. Organi države članice gostiteljice zlasti ne morejo priznanja pravice do vožnje, ki izhaja iz vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, pogojevati z zahtevo po novem preverjanju sposobnosti njegovega imetnika za vožnjo, čeprav se tak strokovni pregled zahteva v nacionalnih predpisih v enakih okoliščinah, v kakršnih je bilo odvzeto prejšnje dovoljenje, ker so te okoliščine nastale pred izdajo novega dovoljenja (zgoraj navedeni sklep Kremer, točki 32 in 33).
- 71 Treba je opozoriti, da je Sodišče v točki 36 zgoraj navedenega sklepa Kremer menilo, da predložitveno sodišče ni navedlo nobenega elementa, ki bi lahko vzbudil dvom o sposobnosti S. Kremerja za vožnjo na podlagi okoliščin, nastalih po pridobitvi veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v Belgiji. Edina kršitev, storjena po pridobitvi tega dovoljenja, ki se je očitala zadevni osebi, je bila namreč vožnja na nemškem ozemlju brez veljavnega vozniškega dovoljenja, saj se dovoljenje, pridobljeno v Belgiji, ni priznavalo kot tako, ker niso bili izpolnjeni pogoji, določeni v nemških predpisih za pridobitev novega dovoljenja po odvzemu prejšnjega.
- 72 Iz te sodne prakse izhaja, da morajo za izvajanje pravice, ki je s členom 8(2) Direktive 91/439 podeljena državi članici običajnega prebivališča imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, da za imetnika tega dovoljenja uporablja nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje, obstajati elementi, ki lahko vzbudijo dvom o sposobnosti imetnika tega dovoljenja za vožnjo na podlagi okoliščin, ki morajo biti povezane z ravnanjem zadevne osebe, storjenim po pridobitvi vozniškega dovoljenja v drugi državi članici, in vzbujajo dvom o njegovi sposobnosti za vožnjo motornega vozila.

- 73 Glede na zgornje ugotovitve mora predložitveno sodišče v postopku v glavni stvari – da bi ugotovilo, ali lahko spričevalo, kakršno je bilo to izdano 1. novembra 2004, organom države članice gostiteljice dovoljuje, da na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 imetniku dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, zavrnejo pravico do uporabe tega dovoljenja na ozemlju svoje države – preučiti, ali je to spričevalo lahko element, ki vzbudi dvom o sposobnosti F. Schefflerja za vožnjo na podlagi okoliščin, ki so nastale po pridobitvi navedenega vozniškega dovoljenja.
- 74 Kot sta opozorila F. Scheffler in Komisija, se zdi, da v tej zadevi ne obstaja noben element, ki bi lahko vzbudil dvom o sposobnosti F. Schefflerja za vožnjo na podlagi okoliščin, ki so nastale po pridobitvi poljskega vozniškega dovoljenja. Iz predložitvene odločbe namreč izhaja, da se ocena sposobnosti za vožnjo, opravljena po datumu izdaje tega vozniškega dovoljenja, nanaša izključno na dejstva pred tem datumom. Predložitveno sodišče predvsem navaja, da F. Schefflerju ni mogoče očitati nobene kršitve cestnoprometnih predpisov po izdaji navedenega dovoljenja.
- 75 Treba je navesti, da zahteve, da je do ravnanja imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, prišlo po izdaji navedenega dovoljenja in lahko upravičuje uporabo nacionalnih predpisov države članice gostiteljice o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje, ni treba nujno razumeti tako, kot da se nanaša le na kršitev cestnoprometnih predpisov. Vendar to ne spremeni dejstva, da taka zahteva pomeni, da je treba v danem trenutku ugotoviti, da je na podlagi ravnanja imetnika tega dovoljenja, storjenega po izdaji tega dovoljenja, mogoče dvomiti o njegovi sposobnosti za vožnjo motornega vozila ali celo sklepati o njegovi nesposobnosti za vožnjo.
- 76 Predložitveno sodišče, ki edino temeljito pozna spor, o katerem odloča, mora v vsakem primeru preveriti, ali spričevalo o sposobnosti za vožnjo, kakršno se obravnava

v postopku v glavni stvari, izpolnjuje pogoje, navedene v točkah 72, 73 in 75 tega sklepa, in je vsaj delno povezano z ravnanjem zadevne osebe, ugotovljenim po izdaji poljskega vozniškega dovoljenja. Če ni tako, država članica prebivališča na podlagi takega spričevala v skladu s členom 8(2) Direktive 91/439 na svojem ozemlju ne more zavrniti priznanja pravice do vožnje, ki izhaja iz vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici.

- 77 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člena 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive 91/439 razlagati tako, da nasprotujeta temu, da država članica pri izvajanju svojega pooblastila na podlagi člena 8(2) Direktive 91/439 – to je uporabiti nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje za imetnika vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici – na svojem ozemlju zavrne priznanje pravice do vožnje, ki izhaja iz veljavnega vozniškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, zaradi spričevala o sposobnosti za vožnjo, ki ga je predložil imetnik tega vozniškega dovoljenja, kadar – čeprav je bilo spričevalo izdano po datumu izdaje navedenega dovoljenja in na podlagi strokovnega pregleda zadevne osebe, opravljenega po tem datumu – ni vsaj delno povezano z ravnanjem zadevne osebe, ugotovljenim po izdaji tega vozniškega dovoljenja, in se nanaša izključno na okoliščine, ki so nastale v obdobju pred navedenim datumom.

Stroški

- 78 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (šesti senat) sklenilo:

Člena 1(2) ter 8(2) in (4) Direktive Sveta 91/439/EGS z dne 29. julija 1991 o voznških dovoljenjih, kakor je bila spremenjena z Direktivo Sveta 2006/103/ES z dne 20. novembra 2006, je treba razlagati tako, da nasprotujeta temu, da država članica pri izvajanju svojega pooblastila na podlagi navedenega člena 8(2) – to je uporabiti nacionalne predpise o omejitvi, začasnem odvzemu, odvzemu ali preklicu pravice do vožnje za imetnika voznškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici – na svojem ozemlju zavrne priznanje pravice do vožnje, ki izhaja iz veljavnega voznškega dovoljenja, izdanega v drugi državi članici, zaradi spričevala o sposobnosti za vožnjo, ki ga je predložil imetnik tega voznškega dovoljenja, kadar – čeprav je bilo spričevalo izdano po datumu izdaje navedenega dovoljenja in na podlagi strokovnega pregleda zadevne osebe, opravljenega po tem datumu – ni vsaj delno povezano z ravnanjem zadevne osebe, ugotovljenim po izdaji tega voznškega dovoljenja, in se nanaša izključno na okoliščine, ki so nastale v obdobju pred navedenim datumom.

Podpisi